

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



جمهوری اسلامی ایران

برنامه ملی ثبت کیست هیداتید

دستورالعمل اجرایی ثبت و گزارش موارد جراحی کیست
هیداتید

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان

مرکز تحقیقات بیماری هیداتید

عنوان و نام پدیدآور	پروانه ملی ثبت کیست هیداتید: دستورالعمل اجرایی ثبت و گزارش موارد جراحی کیست هیداتید/ مولفین مجید فصیحی هرندی... (و دیگران)؛ [برای] دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان، مرکز تحقیقات بیماری هیداتید.
مشخصات نشر	اصفهان: کنکاش، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۵۴ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۳۶-۵۰۵-۸
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	مولفین مجید فصیحی هرندی، سعید نصیبی، اعظم بذرافشان، مرضیه خدایی کوکی،...
عنوان دیگر	دستورالعمل اجرایی ثبت و گزارش موارد جراحی کیست هیداتید.
موضوع	کیست هیداتیک
موضوع	Echinococcosis
موضوع	کیست هیداتیک -- جراحی
موضوع	Echinococcosis -- Surgery
موضوع	بیماری های کرمی
موضوع	Helminthiasis
شناسه افزوده	فصیحی هرندی، مجید
شناسه افزوده	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان کرمان. مرکز تحقیقات بیماری هیداتید
رده بندی کنگره	RC۱۸۴/۸۹۴ ۱۳۹۸
رده بندی دیویی	۹۶۴/۶۱۶
شماره کتابشناسی ملی	۵۶۱۲۲۱۵



انتشارات کنکاش ناشر برتر کشور سال ۱۳۹۰ و ناشر برگزیده ی استان سال ۱۳۸۸

دستورالعمل اجرایی ثبت و گزارش موارد جراحی کیست هیداتید

مؤلفین:	دکتر مجید فصیحی هرندی - سعید نصیبی - اعظم بذرافشان - مرضیه خدایی کوکی
ناشر:	روحانه رحیمی صادق - سمیه شریفی - محمدعلی محمدی
نوبت چاپ:	انتشارات کنکاش
تاریخ نشر:	اول
تیراژ:	۱۳۹۸
مدیر تولید:	۱۰۰۰ جلد
چاپ:	محمد جزینی
صحافی:	کنکاش
شابک:	مردانی
	۹۷۸-۶۰۰-۱۳۶-۵۰۵-۸

اصفهان، سه راه حکیم نظامی، ابتدای خیابان ارتش، چاپ و نشر کنکاش

تلفن: ۳۶۲۵۸۰۴۹ (۰۳۱)

- ۱۰ *پیشگفتار
- ۱۲ بیماری هیداتید چیست؟
- ۱۴ وضعیت بیماری هیداتید در جهان و ایران
- ۱۵ لزوم ثبت موارد کیست هیداتید
- ۱۶ برنامه ملی ثبت کیست هیداتید
- ۱۶ اهداف برنامه
- ۱۶ اهداف کلی
- ۱۷ اهداف اختصاصی
- ۱۷ اهداف کاربردی

*ثبت موارد جراحی کیست هیداتید

- ۲۰ بیماریابی بر مبنای الگوی فعال
- ۲۰ منابع جمع آوری اطلاعات
- ۲۰ گردش کار
- ۲۴ الگوریتم بیماریابی بر مبنای الگوی فعال

۲۶ بیماریابی بر مبنای الگوی غیرفعال

۲۶ منابع جمع آوری اطلاعات

۲۶ گردش کار

۲۹ الگوریتم بیماریابی بر مبنای الگوی غیرفعال

۳۱ Watch&Wait ثبت موارد

۳۱ جمع آوری نمونه های بیولوژیک

۳۱ منابع جمع آوری اطلاعات

۳۱ گردش کار

*شرح وظایف افراد ذیربط در فرآیند ثبت کیست هیداتید دانشگاه

۳۳ رئیس دانشگاه

۳۴ معاونت پژوهشی

۳۵ رابط ثبت

۳۶ رئیس بیمارستان

۳۶ سوپروایزر یا کارشناس کنترل عفونت

۳۷ سرپرستار بخش جراحی

۳۷ سرپرستار اتاق عمل

۳۸ مسئول آزمایشگاه باطولوژی

۳۸ مسئول مدارک پزشکی

* راهنمای تکمیل فرم

۴۰ فرم شماره یک

۵۰ سامانه ثبت اطلاعات

۵۰ کنترل کیفی

۵۱ فیدبک به دانشگاه های مجری

۵۲ فرم اخذ رضایت آگاهانه

۵۳ فرم شماره یک

پیشگفتار

زندگی انسان در هزاره سوم بیش از هر زمان دیگری در تاریخ بشر پیچیده شده است. از جمله مفهوم سلامت نیز دستخوش تحولات بنیادی گشته و ماهیت بیماری ها و حالات مرتبط با سلامت نیز بشدت پیچیده و متغیر گردیده است. ضرورت های دنیای پیچیده کنونی ما را ناگزیر از رصد مداوم بیماری ها و عوامل مرتبط با سلامت نموده است. در واقع بدون داشتن اطلاعات دقیق و جامع در خصوص بیماری های واگیر و غیرواگیر پیشگیری، کنترل و درمان موثر بیماری ها امکان پذیر نمی باشد.

برنامه های ثبت بیماری ها در سطح ملی و بین المللی راهگشای بسیاری از اقدامات موثر جهت بهبود مراقبت از بیماران و طبابت مبتنی بر شواهد و کاهش هزینه های درمان، کنترل و پیشگیری بیماری ها بوده است. برنامه های ثبت بیماری های عفونی سهم عمده ای در نظام مراقبت این بیماری ها و بهبود مراقبت های سلامت داشته اند.

بیماری کیست هیداتید (اکینو کوکوزیس) یک زئونوز انگلی مهم با انتشار جهانی است که در ایران و سایر کشورهای خاورمیانه، شمال آفریقا و حوضه مدیترانه شایع است. جراحی و درمان دارویی روش های اصلی درمان بیماری می باشند که روزانه در بسیاری از بیمارستان های بزرگ در سراسر کشور در حال انجام است. برآورد می شود هزینه های مستقیم و غیرمستقیم این بیماری در انسان و حیوان بالغ بر سالانه ۲۳۰ میلیون دلار در کشور باشد. با توجه به اینکه هر سال تعداد بسیاری از بیماران در کشور تحت عمل جراحی قرار گرفته و درمان می شوند برنامه ملی ثبت کیست هیداتید با حمایت و راهنمایی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در مرکز تحقیقات کیست هیداتید در دانشگاه علوم پزشکی کرمان آغاز گردیده و عرض سه سال گذشته به سایر دانشگاه های علوم پزشکی کشور گسترش یافته است.

پیش بینی می شود دستاوردهای مهمی از این برنامه ملی حاصل شود که مهمترین آنها عبارتند از: تبادل دانش و تجربه در زمینه تعریف موارد بیماری، تدوین راهنماهای بالینی تشخیص و درمان کیست هیداتید، بهبود فرآیند های تشخیص و درمان بیماری بر اساس آخرین یافته های بالینی مبتنی بر شواهد، آغاز همکاری برای برگزاری کارگاه های آموزشی مرتبط با ثبت بیماری بویژه آموزش و ترویج طبقه بندی سونوگرافی کیست هیداتید بر اساس دستورالعمل های سازمان

جهانی بهداشت، ایجاد محیط مناسب برای انجام پژوهش و انتشار مطالعات کاربردی و با کیفیت، مبادله نمونه‌های بالینی و توسعه بیوبانک، حرکت در مسیر برنامه‌های سازمان جهانی بهداشت برای مراقبت و کنترل بیماری‌های عفونی، کاهش هزینه‌های درمان و کنترل بیماری و در نهایت همکاری در کنترل کیفی داده‌های ثبت. بنابراین نحوه اجرای برنامه‌های ثبت و هماهنگی کلیه عوامل ثبت بیماری در همه مراکز همکار و تعهد آنان در خصوص اجرای دقیق پروتوکول‌ها و تولید داده‌های سالم و کامل و قابل اعتماد نقشی بسیار حیاتی در این برنامه ثبت داراست. آنچه که در پیش روی شماست اولین نسخه دستورالعمل اجرایی ثبت و گزارش موارد بیمارستانی در برنامه ملی ثبت کیست هیداتید می باشد که به همت همکاران مرکز تحقیقات کیست هیداتید دانشگاه علوم پزشکی کرمان و با راهنمایی‌های حاصل از بازخورد همکاران ثبت در سراسر کشور تدوین شده است. مطالعه و کاربست تعاریف و دستورالعمل‌های این نوشتار به کلیه دست اندکاران ثبت کیست هیداتید به ویژه رابطین محترم ثبت اکیدا توصیه می گردد.

شایسته است در پایان از مساعدت و همکاری‌های بی دریغ و دلسوزانه جناب آقای دکتر زنده دل مسوول محترم برنامه ملی ثبت بیماری‌ها و پیامدهای سلامت وزارت و سرکار خانم دکتر مجرب کارشناس مسوول محترم ارزیابی و توسعه ثبت بیماری‌ها در معاونت محترم تحقیقات و فناوری وزارت متبوع تشکر و قدردانی نماید. طراحی و پیاده سازی برنامه ملی ثبت کیست هیداتید بدون حمایت و مساعدت این عزیزان و نیز همکاری بی دریغ ریاست و معاونت محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان بهیچوجه امکانپذیر نبود.

استدعا دارد خوانندگان محترم راهنمایی‌ها و پیشنهادات خود را به دبیرخانه برنامه ملی ثبت کیست هیداتید ارسال فرمایند. بدیهی است نوشتار حاضر نسخه اول دستورالعمل بوده و دبیرخانه برنامه، نظرات و پیشنهادات واصله را در نسخه‌های آتی دستورالعمل مدنظر قرار خواهد داد.

با تشکر

دبیرخانه برنامه ملی ثبت کیست هیداتید